

Innst. 156 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:112 S (2015–2016)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Geir Jørgen Bekkevold og Anette Trettebergstuen om opprettelse av en kunstnerassistentordning

Til Stortinget

Sammendrag

Forslagsstillerne viser til at kunstnere har behov for tiltak som vil styrke og utvikle inntektsmuligheten, og mange nyutdannede kunstnere har også nytte av konkret erfaring med hvordan det er å virke som kunstner i tiden etter utdannelsen. Å finne ordninger for systematisert erfaringsoverføring om hvordan man best håndterer markedet, er etterspurt blant kunstnere i etableringsfasen.

Et tiltak som svarer på disse problemstillingene som det pekes på i rapporten, er etter forslagsstillerne mening forslaget om å etablere en assistentordning for billedkunstnere, som er lansert av Unge Kunstneres Samfund.

En kunstnerassistentordning vil etter forslagsstillerne mening bidra til erfarings- og kompetanseoverføring mellom etablerte og nyutdannede kunstnere, føre til økt profesjonalisering og produksjonsmuligheter, samt bidra til å styrke inntektsmulighetene for begge parter. Ordningen kan gi en nyutdannet kunstner inntekt fra å arbeide i 50 pst. assistentstilling for en mer etablert kunstner.

Forslagsstillerne viser til at en slik ordning bør organiseres slik at kunstnerne søker assistentordningen i partnerskap og på grunnlag av sammenfallende kunstnerisk interesse. Ordningen bør etter forslagsstillerne mening gjøres til en prøveordning over tre

år, hvor 20–30 unge kunstnere hvert år får anledning til å arbeide i 50 pst. stilling som assistent for en mer etablert kollega i ett år. Stillingen bør ikke overstige 50 pst. for å sikre at kunstnerassistenten i perioden skal ha mulighet til også å motta arbeidsstipend.

Assistentordningen bør lønnes på et nivå som er sammenlignbart med nivået på statlige arbeidsstipend og lønn til vitenskapelig assistent. Ordningen kan forvaltes av Kulturrådet, som også forvalter andre lignende ordninger.

Forslagsstillerne fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en kunstnerassistentordning kan innføres og organiseres, samt vurdere hvilket organ som på best måte kan forvalte en slik ordning, og komme tilbake til Stortinget med fremleggelse av en gjennomførbar modell.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Hege Haukeland Liadal, Sonja Mandt, Jorid Holstad Nordmelan og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, lederen Svein Harberg, Kårstein Eidem Løvaas og Mette Tønder, fra Fremskrittspartiet, Ib Thomsen og Torkil Åmland, og fra Kristelig Folkeparti, Geir Jørgen Bekkevold, viser til Dokument 8:112 S (2015–2016) Representantforslag om opprettelse av en kunstnerassistentordning. Bakgrunnen for forslaget er et ønske om å legge til rette for videreutvikling av unge og ikke-etablerte kunstnere gjennom erfarings- og kompetanseoverføring fra mer etablerte kunstnere. Komiteen viser til at partiene i komiteen på forskjellig vis har løftet dette opp til debatt eller som innspill til departe-

mentet før. Dette understreker et felles ønske om å finne gode ordninger som kan bidra til utvikling og profesjonalisering blant unge kunstnere, og gjennom dette legge grunnlag for å styrke inntektsmulighetene. En assistentordning vil kunne bidra til alle disse punktene, men det er utfordrende å finne svaret på hva som er den rette innretningen på en kunstnerassistentordning. Komiteen viser til at forslagsstillerne stiller seg åpne for flere mulige måter å ordne dette på og derfor ber departementet utrede nærmere hvordan dette kan løses. Komiteen viser videre til svarbrev fra kulturministeren i saken og at hun er positiv til å gjøre en nærmere vurdering av forslaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til budsjettforliket, der disse partier i samråd med Venstre for 2017 har lagt inn 4 mill. kroner til etablering av en kunstnerassistentordning for det visuelle kunstfeltet. Dette aktualiserer behovet for en klargjøring av organisering og oppfølging av en slik ordning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til behovet for et generelt løft for kunstnerøkonomien, og at dette er en sentral prioritet i disse medlemmers kulturpolitikk. En styrking av eksisterende virkemidler samt en opprettelse av kunstnerassistentordningen er grundig satsing på kultur og næring, ved at man styrker kunstneres mulighet til å leve av arbeidet sitt, samt mulighetene til å overføre kunnskap og nå nye markeder. Disse medlemmer mener dette perspektivet er fraværende i regjeringens kulturpolitikk, og påpeker behovet for et skikkelig løft for kunstnerøkonomien, slik både Enger- og Skarsteinutvalget tidligere har pekt på.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre har alle foreslått opprettelse av kunstnerassistentordningen i sine alternative budsjetter de siste år, og at disse partier også for budsjettåret 2017 prioriterte midler til et løft for kunstnerøkonomien samt opprettelse av kunstnerassistentordningen i sine alternative budsjetter.

Disse medlemmer er glad for at Kristelig Folkeparti og Venstre endelig har fått gjennomslag for en bevilgning til og opprettelse av kunstnerassistentordningen i budsjettavtalen med regjeringspartiene for 2017, men merker seg at bevilgningen ligger under det ordningen antas å koste og på halvparten av det Arbeiderpartiet la inn i sitt alternative budsjett for 2017.

Disse medlemmer er fornøyd med at et samlet storting nå ber regjeringen komme til Stortinget med et konkret forslag til innretning og opprettelse av kunstnerassistentordningen, og disse medlemmer peker på at arbeidet med dette på ingen måte trenger å ta tid, og forventer en sak til Stortinget med forslag til innretning og innføring senest i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2017.

Komiteens tilråding

Komiteen viser til forslaget og til sine merknader og ber Stortinget gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:112 S (2015–2016) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Geir Jørgen Bekkevold og Anette Trettebergstuen om opprettelse av en kunstnerassistentordning – vedlegges protokollen.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 20. desember 2016

Svein Harberg

leder og ordfører

VEDLEGG

Brev fra Kulturdepartementet v/statsråd Linda Hofstad Helleland til familie- og kulturkomiteen, datert 19. oktober 2016

Dokument 8:112 S (2015–2016) Representantforslag om opprettelse av en kunstnerassistentordning

I brev av 05.10.2016 fra familie- og kulturkomiteen bes departementet vurdere representantforslaget fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Geir Jørgen Bekkevold og Anette Trettebergstuen, om opprettelse av en kunstnerassistentordning.

I Dokument 8:112 S fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en kunstnerassistentordning kan innføres og organiseres, samt vurdere hvilket organ som på best måte kan forvalte en slik ordning, og komme tilbake til Stortinget med fremleggelse av en gjennomførbar modell.»

Vurdering

Under stortingsbehandlingen av Kulturdepartementets budsjett for 2015 bemerket komiteens flertall (H, FrP og KrF, i samråd med V) i Innst. 14 S (2014–2015) at en assistentordning ville være særlig aktuelt for talentutviklingstiltaket, Talent Norge AS. Det har senere vist seg at det ikke er realistisk med privat medfinansiering for assistentordningen, og at tiltaket dermed ikke kan få støtte fra Talent Norge.

I Innst. 14 S (2015–2016) til Kulturdepartementets Prop. 1 S (2015–2016) gikk komiteens medlemmer fra KrF og AP inn for opprettelse av ordningen med 6 mill. kroner og KrF la til grunn at innretningen skulle etableres i tett dialog med UKS.

Jeg stiller meg positiv til å gjøre en nærmere vurdering av det aktuelle forslaget. Samtidig er det nødvendig å understreke at opprettelsen av en eventuell slik ordning, vil være en budsjettsak som må behandles på vanlig måte.

